

DYREKTYWY

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY 2008/6/WE

z dnia 20 lutego 2008 r.

zmieniająca dyrektywę 97/67/WE w odniesieniu do pełnego urzeczywistnienia rynku wewnętrznego usług pocztowych Wspólnoty

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 47 ust. 2, art. 55 i art. 95,

uwzględniając wniosek Komisji,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,po zasięgnięciu opinii Komitetu Regionów ⁽²⁾,stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w art. 251 Traktatu ⁽³⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) W rezolucji z dnia 7 lutego 1994 r. w sprawie rozwoju usług pocztowych Wspólnoty ⁽⁴⁾ Rada określiła, jako jeden z głównych celów polityki pocztowej Wspólnoty, pogodzenie stopniowego, kontrolowanego otwarcia rynku pocztowego na konkurencję z trwałą gwarancją świadczenia usług powszechnej.

⁽¹⁾ Dz.U. C 168 z 20.7.2007, s. 74.

⁽²⁾ Dz.U. C 197 z 24.8.2007, s. 37. Opinia wydana w ramach nieobowiązkowych konsultacji.

⁽³⁾ Opinia Parlamentu Europejskiego z dnia 11 lipca 2007 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym) i wspólne stanowisko Rady z dnia 8 listopada 2007 r. (Dz.U. C 307 E z 18.12.2007, s. 22) i stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 31 stycznia 2008 r.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 48 z 16.2.1994, s. 3.

(2) Dyrektywa 97/67/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 grudnia 1997 r. w sprawie wspólnych zasad rozwoju rynku wewnętrznego usług pocztowych Wspólnoty oraz poprawy jakości usług ⁽⁵⁾ ustanowiła ramy regulacyjne dla sektora pocztowego na poziomie Wspólnoty, w tym środki gwarantujące powszechną usługę pocztową, jak i wyznaczenie maksymalnych granic usług pocztowych, które państwa członkowskie mogą zastrzec dla swojego(-ich) operatora(-ów) świadczącego(-ych) usługę powszechną z zamiarem utrzymania usługi powszechnej, które to ograniczenia mają być redukowane stopniowo i progresywnie, oraz harmonogram działań związanych z podejmowaniem decyzji o dalszym otwarciu rynku na konkurencję w celu stworzenia rynku wewnętrznego usług pocztowych.

(3) Artykuł 16 Traktatu podkreśla znaczenie, jakie usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym mają dla wspólnych wartości Unii Europejskiej, a także ich rolę w promowaniu spójności społecznej i terytorialnej. Stwierdza się w nim, że należy dołożyć starań, by takie usługi były świadczone na podstawie zasad i na warunkach, które pozwolą im wypełniać ich misję.

(4) Pozytywna rola usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym została podkreślona w specjalnym wydaniu Eurobarometru nr 219 z października 2005 r., w którym podano, że usługi pocztowe są w UE, przy 77 % wskazań respondentów, najbardziej cenionymi przez użytkowników usługami świadczonymi w ogólnym interesie gospodarczym.

(5) Jako istotny instrument komunikacji i wymiany informacji usługi pocztowe spełniają kluczową rolę w osiągnięciu spójności społecznej, gospodarczej i terytorialnej Unii. Sieci pocztowe mają istotny wymiar terytorialny i społeczny, który umożliwia powszechny dostęp do podstawowych usług lokalnych.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 15 z 21.1.1998, s. 14. Dyrektywa ostatnio zmieniona rozporządzeniem (WE) nr 1882/2003 (Dz.U. L 284 z 31.10.2003, s. 1).

- (6) Środki w dziedzinie usług pocztowych powinny być tak skonstruowane, by zadania Wspólnoty wynikające z art. 2 Traktatu, a mianowicie popieranie w całej Wspólnocie harmonijnego, zrównoważonego i stałego rozwoju działalności gospodarczej, wysokiego poziomu zatrudnienia i ochrony socjalnej, stałego i nieinflacyjnego wzrostu, wysokiego stopnia konkurencyjności i konwergencji dokonań gospodarczych, podwyższania poziomu i jakości życia, spójności gospodarczej i społecznej oraz solidarności między państwami członkowskimi, także zostały zrealizowane jako cele.
- (7) Europejskie rynki pocztowe przeszły w ostatnich latach radykalne zmiany, których siłą napędową był rozwój technologiczny i zwiększona konkurencja wynikająca z deregulacji. W związku z globalizacją niezbędne jest przyjęcie postawy sprzyjającej działaniom i rozwojowi, tak aby zapewnić obywatelom Unii korzyści wypływające z tych zmian.
- (8) W konkluzjach dotyczących śródkresowego przeglądu realizacji strategii lizbońskiej Rada Europejska w dniach 22 i 23 marca 2005 r. potwierdziła znaczenie budowy rynku wewnętrznego jako narzędzia wspierania wzrostu, pozwalającego na tworzenie liczniejszych i lepszych miejsc pracy oraz istotną rolę, jaką w konkurencyjnej i dynamicznej gospodarce mają do odegrania efektywne usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym. Konkluzje te dotyczą także usług pocztowych jako istotnego narzędzia komunikacji, handlu oraz spójności społecznej i terytorialnej.
- (9) W swojej rezolucji z dnia 2 lutego 2006 r. w sprawie stosowania dyrektywy pocztowej ⁽¹⁾ Parlament Europejski podkreślił społeczną i gospodarczą wagę efektywnych usług pocztowych oraz ich zasadniczą rolę w ramach strategii lizbońskiej, zaznaczając, że podjęte dotychczas reformy wpłynęły na znaczącą poprawę sytuacji w sektorze pocztowym, a także wzrost jakości, większą efektywność oraz ukierunkowanie na użytkowników. W związku z rozbieżnym niekiedy rozwojem sytuacji w zakresie obowiązków świadczenia usługi powszechnej w państwach członkowskich Parlament Europejski zwrócił się w tej rezolucji do Komisji o skupienie wysiłków przy redagowaniu badania perspektywnego w szczególności na jakości świadczenia usługi powszechnej i jej przyszłym finansowaniu oraz o zaproponowanie w ramach tego badania definicji, zakresu i odpowiedniego finansowania usługi powszechnej.
- (10) Zgodnie z dyrektywą 97/67/WE przeprowadzono badanie perspektywiczne oceniające w odniesieniu do każdego państwa członkowskiego wpływ pełnego urzeczywistnienia wewnętrznego rynku pocztowego Wspólnoty w 2009 roku na usługę powszechną. Komisja przeprowadziła również szczegółowy przegląd sektora pocztowego Wspólnoty, w tym poprzez zlecenie badań rozwoju sytuacji w tym sektorze pod względem gospodarczym, społecznym i technologicznym, a ponadto przeprowadziła szerokie konsultacje z zainteresowanymi stronami.
- (11) W badaniu perspektywicznym stwierdzono, że podstawowy cel, jakim jest zagwarantowanie stałego świadczenia usługi powszechnej odpowiadającej normie jakości zdefiniowanej przez państwa członkowskie zgodnie z dyrektywą 97/67/WE, może zostać osiągnięty w całej Wspólnocie do 2009 roku bez potrzeby stosowania zastrzeżonego obszaru.
- (12) Progresywne i stopniowe otwarcie rynków pocztowych na konkurencję dało operatorom świadczącym usługę powszechną wystarczający czas na przeprowadzenie niezbędnych działań modernizacyjnych i restrukturyzacyjnych koniecznych do tego, aby zapewnić ich długoterminową żywotność w nowych warunkach rynkowych oraz pozwoliło państwom członkowskim na dostosowanie systemów regulacyjnych do bardziej otwartego środowiska. Państwa członkowskie mogą ponadto wykrywać możliwość oferowaną przez okres transpozycji, a także długi czas niezbędny do wprowadzenia rzeczywistej konkurencji, aby odpowiednio do potrzeb kontynuować modernizację i restrukturyzację operatorów świadczących usługę powszechną.
- (13) Badanie perspektywiczne wykazało, że stosowanie zastrzeżonego obszaru nie powinno już być preferowanym rozwiązaniem w zakresie finansowania usługi powszechnej. Ocena ta uwzględnia interes Wspólnoty i jej państw członkowskich związany z urzeczywistnieniem rynku wewnętrznego i jego potencjał w zakresie wzrostu i zatrudnienia, a także zapewnienie wszystkim użytkownikom dostępności efektywnej usługi świadczonej w ogólnym interesie gospodarczym. Właściwe jest zatem potwierdzenie ostatecznej daty urzeczywistnienia rynku wewnętrznego usług pocztowych.
- (14) W sektorze pocztowym występuje wiele czynników stymulujących zmiany, zwłaszcza popyt i zmieniające się potrzeby użytkowników, zmiany organizacyjne, automatyzacja i wprowadzanie nowych technologii, upowszechnianie elektronicznych środków komunikacji oraz otwarcie rynku. W celu sprostania konkurencji i nowym wymaganiom konsumentów oraz zapewnienia nowych źródeł finansowania, operatorzy świadczący usługi pocztowe mogą różnicować swoje działania, świadcząc usługi elektroniczne dla firm lub inne usługi społeczeństwa informacyjnego.

⁽¹⁾ Dz.U. C 288 E z 25.11.2006, s. 77.

- (15) Operatorzy świadczący usługi pocztowe, w tym wyznaczeni operatorzy świadczący usługę powszechną, są zachęceni do zwiększania wydajności przez podejmowanie nowych konkurencyjnych wyzwań (jak technologie cyfrowe i komunikacja elektroniczna) różniących się od tradycyjnych usług pocztowych, co samo w sobie przyczyni się do znacznego wzrostu konkurencyjności.
- (16) Pełne otwarcie rynku pomoże zwiększyć ogólne rozmiary rynków pocztowych; przyczyni się ono dodatkowo do utrzymania trwałości i jakości zatrudnienia przez operatorów świadczących usługę powszechną, a także ułatwi tworzenie nowych miejsc pracy przez innych operatorów, nowych uczestników rynku oraz podmioty prowadzące powiązaną działalność gospodarczą. Niniejsza dyrektywa nie narusza kompetencji państw członkowskich w zakresie regulacji warunków zatrudnienia w sektorze usług pocztowych, jednakże regulacje te nie mogą prowadzić do nieuczciwej konkurencji. Przygotowując otwarcie rynku usług pocztowych, należy wziąć pod uwagę kwestie społeczne.
- (17) Samego przemieszczania nie należy uznawać za usługę pocztową. Za przesyłkę z korespondencją można uznać przesyłkę reklamową składającą się wyłącznie z materiałów reklamowych, marketingowych lub promocyjnych i zawierającą identyczny przekaz, poza imieniem i nazwiskiem adresata, adresem i numerem identyfikacyjnym.
- (18) Zwiększona konkurencyjność powinna ponadto umożliwić sektorowi pocztowemu integrację z alternatywnymi metodami komunikacji i pozwolić zwiększać jakość usług świadczonych coraz bardziej wymagającym użytkownikom.
- (19) Sieci pocztowe na obszarach wiejskich, między innymi w górach i regionach wyspiarskich, odgrywają ważną rolę w procesie włączania działalności gospodarczej do narodowej/globalnej gospodarki i w zachowywaniu spójności pod względem społecznym i pod względem zatrudnienia. Ponadto urzędy pocztowe na obszarach wiejskich, znajdujące się w regionach oddalonych, mogą zapewnić istotną sieć infrastruktury umożliwiającej dostęp do nowych usług komunikacji elektronicznej.
- (20) Rozwój sytuacji na sąsiednich rynkach komunikacyjnych miał zróżnicowany wpływ na różne regiony Wspólnoty, segmenty społeczeństwa i korzystanie z usług pocztowych. Należy utrzymać spójność terytorialną i społeczną, a ze względu na to, że wykorzystując elastyczność zapewnioną przez dyrektywę 97/67/WE, państwa członkowskie mogą dostosowywać poszczególne cechy usług w sposób odpowiadający miejscowym potrzebom, właściwe jest pełne utrzymanie usługi powszechnej oraz powiązanych wymogów w zakresie jakości, określonych w dyrektywie 97/67/WE. Należy wyjaśnić, zgodnie z obowiązującymi praktykami, że państwa członkowskie powinny zapewnić przyjmowanie i doręczanie przesyłek tylko w te dni robocze, które zgodnie z krajowym ustawodawstwem nie są dniami świątecznymi. W celu zagwarantowania, że otwarcie rynku w dalszym ciągu będzie przynosić korzyści wszystkim użytkownikom, zwłaszcza konsumentom oraz małym i średnim przedsiębiorstwom, państwa członkowskie powinny monitorować i nadzorować rozwój sytuacji rynkowej. Powinny one przyjmować odpowiednie środki regulacyjne, dostępne na mocy dyrektywy 97/67/WE, gwarantujące, że dostępność usług pocztowych nadal będzie zaspokajać potrzeby użytkowników, w tym, w razie potrzeby, przez zapewnienie minimalnej liczby usług w jednym punkcie dostępu oraz, w szczególności, że punkty dostępu do usług pocztowych są na obszarach wiejskich i oddalonych, rozmieszczone z odpowiednią gęstością.
- (21) Usługa powszechna gwarantuje z reguły jedno przyjmowanie i jedno doręczenie do domu lub siedziby każdej osoby fizycznej lub prawnej każdego dnia roboczego, nawet w oddalonych i słabo zaludnionych obszarach.
- (22) Świadczenie usług pocztowych wysokiej jakości przyczynia się istotnie do osiągnięcia spójności społecznej i terytorialnej. Handel elektroniczny stwarza w szczególności dla obszarów oddalonych i słabo zaludnionych nowe możliwości uczestnictwa w życiu gospodarczym, czego istotnym warunkiem jest świadczenie dobrych usług pocztowych.
- (23) Dyrektywa 97/67/WE stanowi, że preferowane jest świadczenie usługi powszechnej przez wyznaczenie operatorów świadczących usługę powszechną. Państwa członkowskie mogą wymagać, aby usługi powszechne były świadczone na całym terytorium kraju. Większa konkurencja i szerszy wybór oznaczają, że państwa członkowskie powinny dysponować większą elastycznością w zakresie ustalania najbardziej efektywnego i odpowiedniego mechanizmu gwarantującego dostępność usługi powszechnej przy jednoczesnym poszanowaniu zasad obiektywności, przejrzystości, niedyskryminacji, proporcjonalności oraz minimalizacji zakłóceń na rynku, co jest niezbędne do zapewnienia swobodnego świadczenia usług pocztowych na rynku wewnętrznym. Państwa członkowskie mogą zastosować jedno z następujących rozwiązań lub ich kombinację: zapewnienie usługi powszechnej przez siły rynku, wyznaczenie jednego lub kilku przedsiębiorstw świadczących różne elementy usługi powszechnej lub świadczących tę usługę na różnych częściach terytorium oraz ogłaszanie zamówień publicznych na usługi.

Jeżeli państwo członkowskie decyduje się na wyznaczenie jednego lub kilku przedsiębiorstw w celu świadczenia usługi powszechnej lub różnych składników takiej usługi, należy zagwarantować, że wymogi dotyczące jakości takiej usługi zostaną nałożone w sposób przejrzysty i proporcjonalny na operatorów świadczących usługę powszechną. Jeżeli państwo członkowskie wyznaczy więcej niż jedno przedsiębiorstwo, powinno zapewnić brak nakładania się obowiązków świadczenia usługi powszechnej.

- (24) Ważne jest, aby użytkownicy byli w pełni informowani o świadczonych usługach powszechnych oraz aby operatorzy świadczący usługi pocztowe byli informowani o prawach i obowiązkach operatora(-ów) świadczącego(-ych) usługę powszechną. Państwa członkowskie powinny zapewnić pełne informowanie użytkowników o cechach i dostępności poszczególnych świadczonych usług. Państwa członkowskie powinny zapewnić dostępność wszelkich takich informacji. Jest jednakże właściwe, w zgodzie z zasadą zwiększonej elastyczności w stosunku do państw członkowskich w zakresie zapewniania świadczenia usługi powszechnej sposobami innymi niż wyznaczanie operatora(-ów) świadczącego(-ych) usługę powszechną, aby państwa członkowskie dysponowały elastycznością w zakresie decydowania, jak udostępnić społeczeństwu informacje o usłudze powszechnej.
- (25) W świetle przeprowadzonych badań i w celu uwolnienia pełnego potencjału rynku wewnętrznego usług pocztowych właściwe jest zaprzestanie stosowania zastrzeżonego obszaru i szczególnych praw jako sposobów zapewnienia finansowania usługi powszechnej.
- (26) W przypadku niektórych państw członkowskich konieczne może być nadal zewnętrzne finansowanie pozostałych kosztów netto usługi powszechnej. Należy zatem wyraźnie sprecyzować dostępne możliwości w celu zapewnienia finansowania usługi powszechnej w stopniu, w jakim jest to potrzebne i odpowiednio uzasadnione, przy jednoczesnym pozostawieniu państwom członkowskim wyboru stosowanych mechanizmów finansowania. Możliwości te obejmują wykorzystanie procedur zamówień publicznych, w tym dialogu konkurencyjnego lub procedur negocjacyjnych z publikacją lub bez publikacji ogłoszenia o zamówieniu, przewidzianych w dyrektywach o zamówieniach publicznych oraz jeżeli obowiązki związane ze świadczeniem usługi powszechnej pociągają za sobą koszty netto usługi powszechnej i stanowią nieuzasadnione obciążenie dla wyznaczonego operatora świad-

czącego usługę powszechną, rekompensatę ze środków publicznych oraz przejrzyste dzielenie kosztów między operatorów lub użytkowników poprzez wnoszenie składki na rzecz funduszu kompensacyjnego. Państwa członkowskie mogą stosować inne sposoby finansowania, na jakie zezwala prawo wspólnotowe, takie jak podjęcie, w razie konieczności, decyzji o przeznaczeniu całości lub części zysków pochodzących z innych rodzajów działalności operatora(-ów) świadczącego(-ych) usługę powszechną poza zakresem usługi powszechnej na finansowanie kosztów netto usługi powszechnej, jeżeli jest to zgodne z Traktatem. Bez uszczerbku dla spoczywającego na państwach członkowskich obowiązku poszanowania postanowień Traktatu odnoszących się do pomocy państwa, w tym obowiązujących w tym kontekście szczegółowych wymogów dotyczących powiadamiania, państwa członkowskie mogą informować Komisję o mechanizmach finansowania wykorzystywanych do pokrycia jakichkolwiek kosztów netto usługi powszechnej, co powinno być odzwierciedlone w sprawozdaniu ze stosowania dyrektywy 97/67/WE, które Komisja ma przedstawiać regularnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

- (27) Operatorzy świadczący usługi pocztowe mogą być zobowiązani do wnoszenia wkładu na rzecz finansowania usługi powszechnej, jeśli przepisy przewidują fundusz kompensacyjny. W celu ustalenia, od których przedsiębiorstw można wymagać wnoszenia wkładu na rzecz funduszu kompensacyjnego, państwa członkowskie powinny rozważyć, czy usługi świadczone przez takie przedsiębiorstwa mogą być z punktu widzenia użytkownika uważane za usługi wchodzące w zakres usługi powszechnej w związku z tym, że są one wymienne w wystarczającym stopniu z usługą powszechną przy uwzględnieniu charakterystyki takich usług, w tym czynników wartości dodanej, jak również przeznaczenia i cen. Usługi te nie muszą koniecznie obejmować wszystkich cech usługi powszechnej, takich jak codzienne doręczanie lub zasięg ogólnokrajowy.
- (28) W celu stosowania zasady proporcjonalności przy określaniu udziału przedsiębiorstw w kosztach świadczenia usługi powszechnej w państwie członkowskim, państwa członkowskie powinny stosować przejrzyste i niedyskryminujące kryteria, takie jak udział tych przedsiębiorstw w działalności wchodzącej w zakres świadczenia usługi powszechnej w danym państwie członkowskim. Państwa członkowskie mogą wymagać od operatorów, których dotyczy obowiązek wnoszenia wkładu do funduszu kompensacyjnego, aby zastosowali odpowiednią rozdzielną księgową, tak aby zapewnić funkcjonowanie funduszu.

- (29) Zasady przejrzystości, niedyskryminacji i proporcjonalności zawarte obecnie w dyrektywie 97/67/WE powinny nadal mieć zastosowanie do wszelkich mechanizmów finansowania i wszelkie decyzje w tym obszarze powinny być oparte na przejrzystych, obiektywnych i weryfikowalnych kryteriach. W szczególności koszt netto świadczenia usługi powszechnej obliczany jest, pod nadzorem krajowego organu regulacyjnego, jako różnica między kosztami netto ponoszonymi przez wyznaczonego operatora świadczącego usługę powszechną, objętego obowiązkiem świadczenia tej usługi, a kosztami, w przypadku gdy operator nie jest objęty tym obowiązkiem. Wyliczenie to uwzględnia wszystkie inne istotne elementy, w tym wszelkie korzyści rynkowe dla operatora świadczącego usługi pocztowe wyznaczonego do świadczenia usługi powszechnej, prawo do rozsądnego zysku i zachęty do zwiększania efektywności pod względem kosztów.
- (30) W przypadku gdy państwa członkowskie podejmą decyzję o publicznym udostępnieniu na ich terytorium dodatkowych lub komplementarnych usług, z wyjątkiem usług związanych z obowiązkiem świadczenia usług powszechnych, zgodnie z definicją w niniejszej dyrektywie, takich jak doręczanie emerytur i rent oraz przekazów pocztowych na obszarach wiejskich, usługi te nie powinny podlegać żadnym mechanizmom kompensacyjnym wymagającym wkładu od konkretnych przedsiębiorstw. W stosownych przypadkach państwa członkowskie mogą przyznać środki finansowe na takie dodatkowe lub komplementarne usługi zgodnie z zawartymi w Traktacie przepisami odnoszącymi się do pomocy państwa. Poza przypadkiem operatora(-ów) świadczącego(-ych) usługę powszechną wydawanie zezwoleń nie może zależeć od obowiązku świadczenia takich dodatkowych usług.
- (31) Tym państwom członkowskim, które przystąpiły do Unii po wejściu w życie dyrektywy 2002/39/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 10 czerwca 2002 r. zmieniającej dyrektywę 97/67/WE w zakresie dalszego otwarcia na konkurencję wspólnotowych usług pocztowych⁽¹⁾ i mogły napotkać szczególne trudności ze sprawnym dostosowaniem swoich rynków pocztowych z uwagi na to, że dołączyły do procesu reformy pocztowej w późniejszym okresie, oraz niektórym państwom członkowskim o niskiej liczbie ludności i zajmującym niewielki obszar geograficzny, których usługi pocztowe mają szczególne cechy, lub też o wyjątkowo trudnej topografii, charakteryzującym się ogromną liczbą wysp, należy umożliwić przełożenie na późniejszy termin, w ograniczonym okresie, daty wdrożenia niniejszej dyrektywy, tak aby utrzymać usługi zastrzeżone dla operatorów świadczących usługę powszechną, pod warunkiem zawiadomienia o tym Komisji. Uwzględniając ten szczególny charakter takiej możliwości, należy również dać tym państwom członkowskim, które całkowicie otworzyły swoje rynki, możliwość nieudzielania monopolom funkcjonującym w innych państwach członkowskich zezwolenia na prowadzenie działalności na ich terytorium – w tym ograniczonym okresie i w odniesieniu do ograniczonej liczby usług.
- (32) Komisja powinna udzielać państwom członkowskim pomocy w odniesieniu do różnych aspektów wdrażania niniejszej dyrektywy, w tym w odniesieniu do obliczania wszelkich kosztów netto. Ponadto współpraca między krajowymi organami regulacyjnymi nad dalszym rozwojem wzorców odniesienia i wskazówek w tej dziedzinie powinna przyczynić się do zharmonizowanego stosowania niniejszej dyrektywy.
- (33) Państwa członkowskie powinny mieć prawo do stosowania zezwoleń ogólnych i koncesji indywidualnych, gdy jest to uzasadnione i proporcjonalne do założonego celu. Niemniej jednak, jak wynika z trzeciego sprawozdania dotyczącego stosowania dyrektywy 97/67/WE, niezbędna wydaje się dalsza harmonizacja wprowadzanych warunków, która pozwoli na ograniczenie nieuzasadnionych barier w świadczeniu usług na rynku wewnętrznym. W tym kontekście państwa członkowskie mogą na przykład pozwolić operatorom świadczącym usługi pocztowe na wybór między obowiązkiem świadczenia usługi a udzielaniem wkładu finansowego na rzecz kosztów tej usługi świadczonej przez innego operatora, ale nie powinny mieć już prawa do równoczesnego wymagania wnoszenia składki na rzecz mechanizmu współdzielenia oraz obowiązku świadczenia usługi powszechnej lub zobowiązań dotyczących jakości, jeżeli oba te środki mają służyć temu samemu celowi. Należy również wyjaśnić, że niektóre przepisy dotyczące zezwoleń ogólnych i koncesjonowania nie powinny mieć zastosowania do wyznaczonych operatorów świadczących usługę powszechną.
- (34) W środowisku, w którym kilka przedsiębiorstw pocztowych świadczy usługi mieszczące się w zakresie usługi powszechnej, właściwe jest wymaganie od wszystkich państw członkowskich oceny, czy niektóre elementy infrastruktury pocztowej lub niektóre usługi zasadniczo świadczone przez operatorów świadczących usługę powszechną powinny zostać udostępnione innym operatorom świadczącym podobne usługi w celu promowania rzeczywistej konkurencji lub ochrony wszystkich użytkowników przez zagwarantowanie ogólnej jakości usług pocztowych. W przypadku istnienia kilku operatorów posiadających regionalne sieci usług pocztowych, i świadczących usługę powszechną, państwa członkowskie powinny również ocenić i, w razie potrzeby, zapewnić ich interoperacyjność, aby zapobiec utrudnieniom w szybkim przemieszczaniu przesyłek pocztowych. Ponieważ sytuacja prawna i rynkowa takich elementów lub usług w państwach członkowskich jest zróżnicowana wśród państw członkowskich, właściwe jest wymaganie od państw członkowskich jedynie podjęcia przemyślanej decyzji dotyczącej zapotrzebowania, zakresu i wyboru instrumentu regulacyjnego, w tym, w razie potrzeby, współdzielenia kosztów. Przepis ten powinien pozostać bez uszczerbku dla prawa państw członkowskich do przyjmowania środków zapewniających dostęp do sieci pocztowej na warunkach przejrzystości i niedyskryminacji.

(¹) Dz.U. L 176 z 5.7.2002, s. 21.

- (35) Państwa członkowskie powinny dopilnować, aby podczas przetwarzania danych osobowych na mocy dyrektywy 97/67/WE operatorzy świadczący usługi pocztowe stosowali wspólnotowe i krajowe przepisy dotyczące ochrony danych osobowych, w szczególności przepisy ustanowione dyrektywą 95/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 października 1995 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych i swobodnego przepływu tych danych⁽¹⁾.
- (36) Przepisy niniejszej dyrektywy nie powinny stanowić uszczerbku dla przepisów krajowych określających warunki wyłączenia w celu zorganizowania świadczenia usługi powszechnej.
- (37) Ze względu na znaczenie usług pocztowych dla osób niewidomych i niedowidzących właściwe jest potwierdzenie, że proces otwierania rynku nie powinien spowodować przerwania stałego świadczenia przez operatora(-ów) świadczącego(-ych) usługę powszechną niektórych bezpłatnych usług dla osób niewidomych i niedowidzących, wprowadzonego przez państwa członkowskie zgodnie z odnośnymi zobowiązaniami międzynarodowymi.
- (38) Zarówno ze względu na równowagę finansową usługi powszechnej, jak i na ograniczanie zakłóceń na rynku, w całkowicie konkurencyjnym środowisku ważne jest, aby od zasady, że ceny odzwierciedlają normalne warunki i koszty komercyjne, odstępowano jedynie w celu ochrony interesu publicznego. Cel ten powinien zostać osiągnięty poprzez zezwalanie państwom członkowskim na dalsze utrzymywanie jednolitych taryf dla przesyłek objętych taryfą jednoskładnikową – usługi, z której konsumenci, w tym małe i średnie przedsiębiorstwa, korzystają najczęściej. Państwa członkowskie mogą również utrzymać jednolite taryfy dla niektórych innych przesyłek, takich jak np. gazety i książki, w celu ochrony ogólnego interesu publicznego, jak np. dostęp do kultury, zapewnianie uczestnictwa w społeczeństwie demokratycznym (wolność prasy), spójność regionalna i społeczna.
- (39) W celu świadczenia usług dla wszystkich użytkowników, w tym podmiotów gospodarczych, podmiotów wysyłających przesyłki masowe lub firm zbierających pocztę od różnych użytkowników, operatorzy świadczący usługę powszechną mogą korzystać z większej elastyczności cenowej, zgodnie z zasadą odzwierciedlania kosztów. W taryfach należy uwzględnić nieponiesione koszty w porównaniu do ceny zwykłej usługi obejmującej pełen zakres oferowanych świadczeń, jak przyjmowanie, sortowanie, przemieszczanie i doręczanie pojedynczych przesyłek pocztowych.
- (40) Ze względu na specyfikę krajową związaną z regulacją warunków, w których wyznaczony operator świadczący usługę powszechną musi działać w całkowicie konkurencyjnym środowisku, właściwe jest pozostawienie państwom członkowskim swobody decyzji, w kwestii jak najlepiej monitorować subsydiowanie skrośne.
- (41) Z uwagi na przejście do całkowicie konkurencyjnego rynku oraz w celu uniknięcia negatywnego wpływu subsydiowania skrośnego na konkurencję właściwe jest wymaganie od państw członkowskich, aby utrzymały wobec operatorów świadczących usługę powszechną obowiązek prowadzenia odrębnych i przejrzystych rachunków, z zastrzeżeniem niezbędnych modyfikacji.

Dzięki temu obowiązkowi krajowe organy regulacyjne, organy ds. konkurencji i Komisja powinny dysponować informacjami niezbędnymi do podejmowania decyzji dotyczących usługi powszechnej oraz do monitorowania sprawiedliwych warunków rynkowych do czasu zaistnienia rzeczywistej konkurencji. Współpraca między krajowymi organami regulacyjnymi nad dalszym rozwojem wzorców odniesienia i wytycznych w tej dziedzinie powinna przyczynić się do zharmonizowanego stosowania tych zasad.

Dzięki prowadzeniu oddzielnych i przejrzystych rachunków państwa członkowskie i ich krajowe organy regulacyjne powinny uzyskać szczegółowe informacje dotyczące rachunkowości wystarczające do tego, aby:

- przyjąć decyzje dotyczące usługi powszechnej,
- móc je wykorzystać podczas określania, czy nałożone obowiązki świadczenia usługi powszechnej pociągają za sobą koszty netto i stanowią nieuzasadnione obciążenie finansowe dla operatorów świadczących usługę powszechną,
- zapewnić spełnianie przez taryfy stosowane wobec usługi powszechnej zasad taryfowych określonych w niniejszej dyrektywie,
- zapewnić zgodność z zasadami dotyczącymi kosztów końcowych określonymi w niniejszej dyrektywie, oraz
- monitorować uczciwe warunki rynkowe do czasu zaistnienia rzeczywistej konkurencji.

⁽¹⁾ Dz.U. L 281 z 23.11.1995, s. 31. Dyrektywa zmieniona rozporządzeniem (WE) nr 1882/2003.

(42) Zgodnie z zasadami obowiązującymi w innych obszarach usług i w celu wzmocnienia ochrony konsumenta właściwe jest rozszerzenie zastosowania minimalnych zasad dotyczących procedur reklamacyjnych poza operatorów świadczących usługę powszechną. W celu zwiększenia efektywności procedur rozpatrywania reklamacji właściwe jest zachęcanie do stosowania procedur ugody pozasądowej, określonych w zaleceniu Komisji 98/257/WE z dnia 30 marca 1998 r. w sprawie zasad mających zastosowanie do organów odpowiedzialnych za pozasądowe rozstrzygnięcie sporów konsumenckich⁽¹⁾ oraz w zaleceniu Komisji 2001/310/WE z dnia 4 kwietnia 2001 r. w sprawie zasad mających zastosowanie do organów pozasądowych zaangażowanych w polubowne rozstrzygnięcie sporów konsumenckich⁽²⁾. Interesem konsumentów służyłaby także zwiększona interoperacyjność między operatorami, wynikająca z dostępu do niektórych elementów infrastruktury i usług, a także wymóg współpracy krajowych organów regulacyjnych z jednostkami zajmującymi się ochroną konsumenta.

W celu ochrony interesów użytkowników, w przypadku zaginięcia, ubytku zawartości lub uszkodzenia przesyłek, państwa członkowskie powinny wprowadzić, w uzasadnionych przypadkach, system zwrotu kosztów lub rekompensaty.

(43) Dyrektywa 97/67/WE przewiduje określone środki przyjmowane zgodnie z decyzją Rady 1999/468/WE z dnia 28 czerwca 1999 r. ustanawiającą warunki wykonywania uprawnień wykonawczych przyznanych Komisji⁽³⁾.

(44) Decyzja 1999/468/WE została zmieniona decyzją 2006/512/WE, która wprowadziła procedurę regulacyjną połączoną z kontrolą dla przyjmowania środków o zasięgu ogólnym mających na celu zmianę innych niż istotne elementów aktu podstawowego przyjętego zgodnie z art. 251 Traktatu, między innymi poprzez usunięcie niektórych z tych elementów lub dodanie do aktu nowych elementów innych niż istotne.

(45) Komisja powinna być uprawniona do przyjmowania środków, w szczególności dotyczących przyszłych dostosowań norm w zakresie jakości usług do postępów technicznych lub rozwoju rynku, jak również do znormalizowanych warunków niezależnego monitoringu osiągniętych norm jakości prowadzonego przez zewnętrzną jednostkę. Ponieważ środki te mają zakres ogólny i są przeznaczone do zmiany elementów innych niż istotne

dyrektywy 97/67/WE, między innymi poprzez dodanie do niej nowych elementów innych niż istotne, środki te muszą zostać przyjęte zgodnie z procedurą regulacyjną połączoną z kontrolą, przewidzianą w art. 5a decyzji 1999/468/WE.

(46) Komitet wspomagający Komisję zgodnie z dyrektywą 97/67/WE powinien śledzić ewolucję w świadczeniu usługi powszechnej w państwach członkowskich.

(47) Krajowe organy regulacyjne prawdopodobnie nadal odgrywać będą zasadniczą rolę, w szczególności w tych państwach członkowskich, w których przejście do rynku konkurencyjnego nie jest jeszcze zakończone. Zgodnie z zasadą rozdziału funkcji regulacyjnych i operacyjnych państwa członkowskie powinny zapewnić niezależność krajowych organów regulacyjnych, zapewniając w ten sposób bezstronność ich decyzji. Ten wymóg niezależności pozostaje bez uszczerbku dla niezależności instytucjonalnej i zobowiązań konstytucyjnych państw członkowskich oraz dla ustanowionej w art. 295 Traktatu zasady neutralności w odniesieniu do obowiązujących w państwach członkowskich przepisów dotyczących systemu własności. Krajowym organom regulacyjnym należy zapewnić wszelkie zasoby obejmujące personel, wiedzę fachową i środki finansowe niezbędne do realizacji ich zadań.

(48) Ze względu na częste zaangażowanie różnych jednostek krajowych w sprawowanie funkcji regulacyjnych, właściwe jest wprowadzenie przejrzystości w podziale zadań i wymaganie współpracy od odpowiednich jednostek odpowiedzialnych za regulację sektora, stosowanie zasad konkurencji i zajmowanie się zagadnieniami konsumenckimi, tak aby zapewnić efektywną realizację ich zadań.

(49) Strona, której dotyczy decyzja krajowego organu regulacyjnego, powinna mieć prawo odwołania się do jednostki niezależnej od tego organu. Jednostką taką może być sąd. Taka procedura odwoławcza pozostaje bez uszczerbku dla podziału kompetencji w krajowych systemach sądownictwa oraz dla praw osób prawnych i fizycznych wynikających z prawa krajowego. Do czasu zakończenia tych procedur zachodzi potrzeba zapewnienia tymczasowego obowiązywania decyzji krajowych organów regulacyjnych w celu zagwarantowania bezpieczeństwa prawnego i rynkowego.

⁽¹⁾ Dz.U. L 115 z 17.4.1998, s. 31.

⁽²⁾ Dz.U. L 109 z 19.4.2001, s. 56.

⁽³⁾ Dz.U. L 184 z 17.7.1999, s. 23. Decyzja zmieniona decyzją 2006/512/WE (Dz.U. L 200 z 22.7.2006, s. 11).

- (50) Krajowe organy regulacyjne, realizując swoje zadania wynikające z dyrektywy 97/67/WE, powinny w razie potrzeby współpracować z innymi jednostkami regulacyjnymi państw członkowskich oraz z Komisją. Wspierałoby to rozwój wewnętrznego rynku usług pocztowych oraz pomogłoby zapewnić we wszystkich państwach członkowskich jednolite stosowanie przepisów niniejszej dyrektywy, zwłaszcza w obszarach, w których prawo krajowe wdrażające prawo wspólnotowe daje krajowym organom regulacyjnym znaczną swobodę decydowania o zastosowaniu odnośnych zasad. Taka współpraca mogłaby się odbywać między innymi w ramach komitetu wspomagającego Komisję zgodnie z niniejszą dyrektywą lub grupy zrzeszającej europejskich regulatorów. Państwa członkowskie powinny zdecydować, które jednostki są krajowymi organami regulacyjnymi do celów niniejszej dyrektywy.
- (51) Aby efektywnie realizować swoje zadania, krajowe organy regulacyjne muszą gromadzić informacje od uczestników rynku. Wnioski o udzielenie informacji powinny być proporcjonalne i nie powinny nakładać na przedsiębiorstwa nieuzasadnionych obciążeń. Konieczne może być także gromadzenie takich informacji przez Komisję, tak aby mogła ona wypełniać swoje zobowiązania wynikające z prawa wspólnotowego. Odbiorca informacji powinien zapewnić ich poufność zgodnie z obowiązującymi przepisami.
- (52) W celu informowania Parlamentu Europejskiego i Rady o rozwoju wewnętrznego rynku usług pocztowych Komisja powinna regularnie przedstawiać tym instytucjom sprawozdania dotyczące stosowania dyrektywy 97/67/WE.
- (53) Niniejsza dyrektywa nie ma wpływu na prawo pracy, tzn. na jakiegokolwiek przepisy prawne lub postanowienia umowne dotyczące warunków zatrudnienia, warunków pracy, w tym bezpieczeństwa i zdrowia w pracy oraz stosunków między pracodawcami a pracownikami, które państwa członkowskie stosują zgodnie z prawem krajowym dostosowanym do prawa wspólnotowego. Niniejsza dyrektywa nie ma również wpływu na ustawodawstwo państw członkowskich dotyczące zabezpieczenia społecznego. W stosownych przypadkach państwa członkowskie mogą w swoich procedurach dotyczących zezwolenia uwzględnić warunki pracy przy zachowaniu zasad przejrzystości i proporcjonalności.
- (54) Państwa członkowskie powinny zapewnić utworzenie wystarczającej liczby punktów dostępu uwzględniających potrzeby użytkowników na obszarach wiejskich oraz słabo zaludnionych. Państwa członkowskie powinny zapewnić odpowiednią gęstość rozmieszczenia punktów dostępu na tych obszarach w celu spełnienia obowiązku świadczenia usługi powszechnej.
- (55) W celu utrzymania ram regulacji sektora pocztowego należy skreślić datę wygaśnięcia dyrektywy 97/67/WE. Przepisy, których nie zmieniono na mocy niniejszej dyrektywy, wciąż obowiązują. Usługi, które państwa członkowskie wciąż mogą traktować jako zastrzeżone w okresie wdrażania, są wyszczególnione w dyrektywie 97/67/WE.
- (56) Ponieważ cele niniejszej dyrektywy, a mianowicie utworzenie rynku wewnętrznego usług pocztowych Wspólnoty, zagwarantowanie równego poziomu usług powszechnych wszystkim użytkownikom oraz ustanowienie zharmonizowanych zasad regulacji usług pocztowych, nie mogą w wystarczającym zakresie zostać osiągnięte przez państwa członkowskie i ponieważ cele te można, ze względu na rozmiary i skutki działania, lepiej osiągnąć na poziomie wspólnotowym, Wspólnota może podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości, określonej w art. 5 Traktatu. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną we wspomnianym artykule niniejsza dyrektywa nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów.
- (57) Dyrektywa 97/67/WE powinna zatem zostać odpowiednio zmieniona.
- (58) Niniejsza dyrektywa jest zgodna z innymi instrumentami wspólnotowymi dotyczącymi usług. W przypadku zaistnienia sprzeczności między przepisem niniejszej dyrektywy a przepisami innego instrumentu wspólnotowego, w szczególności dyrektywy 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. w sprawie usług na rynku wewnętrznym⁽¹⁾, przepis niniejszej dyrektywy będzie miał pierwszeństwo i będzie w pełni stosowany w odniesieniu do sektora pocztowego.
- (59) Niniejsza dyrektywa nie narusza stosowania zawartych w Traktacie zasad konkurencji i swobody świadczenia usług. W zakresie, w jakim mechanizmy finansowania usług powszechnych wiążą się z pomocą udzielaną przez państwo członkowskie lub pochodzą z zasobów pomocowych państwa w jakiegokolwiek formie w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu, niniejsza dyrektywa nie narusza zobowiązań państw członkowskich do przestrzegania zawartych w Traktacie przepisów odnoszących się do pomocy państwa.

⁽¹⁾ Dz.U. L 376 z 27.12.2006, s. 36.

(60) Zgodnie z pkt 34 porozumienia międzyinstytucjonalnego w sprawie lepszego stanowienia prawa⁽¹⁾ zachęca się państwa członkowskie do sporządzenia – do własnych celów oraz w interesie Wspólnoty – tabel możliwie dokładnie ilustrujących korelacje pomiędzy niniejszą dyrektywą a środkami transpozycji oraz do publikacji tych tabel,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Artykuł 1

W dyrektywie 97/67/WE wprowadza się następujące zmiany:

1) artykuł 1 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 1

Niniejsza dyrektywa ustanawia wspólne reguły dotyczące:

- warunków świadczenia usług pocztowych,
- świadczenia powszechnej usługi pocztowej w ramach Wspólnoty,
- finansowania usług powszechnych na warunkach gwarantujących ciągłe świadczenie tych usług,
- zasad taryfowych i przejrzystości rachunków na potrzeby świadczenia usługi powszechnej,
- ustanawiania norm jakości dotyczących świadczenia usługi powszechnej oraz ustanawiania systemu zapewnającego zgodność z powyższymi normami,
- harmonizacji norm technicznych,
- utworzenia niezależnych krajowych organów regulacyjnych.”;

2) w art. 2 wprowadza się następujące zmiany:

a) punkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1. »usługi pocztowe«: usługi obejmujące przyjmowanie, sortowanie, przemieszczanie i doręczanie przesyłek pocztowych;”;

b) dodaje się punkt w brzmieniu:

„1a) »operator świadczący usługi pocztowe«: przedsiębiorstwo świadczące co najmniej jedną z wyżej wymienionych usług pocztowych;”;

c) w pkt 2 wyrażenie „publiczna sieć pocztowa” zastępuje się wyrażeniem „sieć pocztowa”;

d) punkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3. »punkty dostępu«: urządzenia fizyczne, obejmujące skrzynki pocztowe udostępnione ludności na drogach publicznych lub w obiektach operatora(-ów) świadczącego(-ych) usługi pocztowe, w których przesyłki pocztowe mogą być nadawane przez nadawców w sieci pocztowej;”;

e) punkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4. »przyjmowanie«: czynność polegająca na wybieraniu przesyłek pocztowych przez operatora świadczącego usługi pocztowe;”;

f) punkt 6 otrzymuje brzmienie:

„6. »przesyłka pocztowa«: przesyłka opatrzona adresem w ostatecznej formie, w której ma być przewieziona przez operatora świadczącego usługi pocztowe. Poza przesyłkami z korespondencją przesyłki takie obejmują także na przykład książki, katalogi, gazety, czasopisma i paczki pocztowe zawierające towar mający wartość handlową lub niemający takiej wartości;”;

g) skreśla się pkt 8;

h) skreśla się pkt 12;

i) pkt 13 otrzymuje brzmienie:

„13. »operator świadczący usługę powszechną«: publiczny lub prywatny operator świadczący usługi pocztowe, który świadczy powszechną usługę pocztową lub niektóre elementy tej usługi w państwie członkowskim, o tożsamości którego Komisja została powiadomiona zgodnie z art. 4;”;

⁽¹⁾ Dz.U. C 321 z 31.12.2003, s. 1.

j) pkt 14 otrzymuje brzmienie:

„14. »zezwolenia«: jakiegokolwiek pozwolenia określające prawa i obowiązki charakterystyczne dla sektora pocztowego i zezwalające przedsiębiorstwom na świadczenie usług pocztowych oraz, w odpowiednich przypadkach, na budowę lub eksploatację ich sieci w celu świadczenia takich usług, w formie »zezwolenia ogólnego« lub »koncesji indywidualnej«, zgodnie z poniższymi definicjami:

— »zezwolenie ogólne«: zezwolenie – niezależnie od tego, czy jest ono regulowane »koncesją według klasy«, czy na podstawie ogólnego prawa, i niezależnie od tego, czy uregulowanie takie wymaga procedur rejestracji lub deklaracji – które nie wymaga od danego operatora świadczącego usługi pocztowe otrzymania wyraźnej decyzji krajowego organu regulacyjnego przed przystąpieniem do wykonywania praw wynikających z zezwolenia,

— »koncesja indywidualna«: zezwolenie wydawane przez krajowy organ regulacyjny, które nadaje operatorowi świadczącemu usługi pocztowe konkretne prawa, lub które, w odpowiednich przypadkach, uzależnia działalność tego przedsiębiorstwa od konkretnych zobowiązań wykraczających poza zezwolenie ogólne i w przypadku którego operator świadczący usługi pocztowe nie jest uprawniony do przystąpienia do wykonywania praw do momentu otrzymania decyzji krajowego organu regulacyjnego;”;

k) punkt 17 otrzymuje brzmienie:

„17. »użytkownik«: jakakolwiek osoba fizyczna lub prawna korzystająca z usług pocztowych jako nadawca lub adresat;”;

l) punkt 19 otrzymuje brzmienie:

„19. »wymagania podstawowe«: ogólne przyczyny nieekonomiczne, które mogą skłonić państwo członkowskie do narzucenia warunków dotyczących świadczenia usług pocztowych. Przyczyny te obejmują tajemnicę korespondencji, bezpieczeństwo sieci w związku z przewozem towarów niebezpiecznych, poszanowanie warunków zatrudnienia i systemów zabezpieczenia społecznego ustanowionych przepisami ustawowymi, wykonawczymi lub administracyjnymi lub układem zbiorowym wynegocjowanym pomiędzy

krajowymi partnerami społecznymi, zgodnie z prawem wspólnotowym i krajowym, oraz, w uzasadnionych przypadkach, ochronę danych, ochronę środowiska i planowanie regionalne. Ochrona danych może obejmować ochronę danych osobowych, niejawni charakter przekazywanych lub przechowywanych informacji oraz ochronę prywatności;”;

m) dodaje się punkt w brzmieniu:

„20. »usługi świadczone według taryfy jednoskładnikowej«: usługi pocztowe, dla których taryfa określona jest w ogólnych warunkach operatora(-ów) świadczącego(-ych) usługę powszechną w odniesieniu do pojedynczych przesyłek pocztowych.”;

3) w art. 3 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 3 akapit pierwszy otrzymuje brzmienie:

„3. Podejmują one działania w celu zapewnienia, że świadczenie usługi powszechnej jest gwarantowane nie mniej niż pięć dni roboczych w tygodniu, poza okolicznościami lub warunkami geograficznymi uważanymi za wyjątkowe, i że jako minimum obejmuje:

— jedno przyjmowanie,

— jedno doręczenie do domu lub siedziby każdej osoby fizycznej lub prawnej lub – w wyniku odstępstwa – na podstawie warunków ustalonych przez krajowy organ regulacyjny, jedno doręczenie do odpowiednich instalacji.”;

b) ustęp 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Krajowe organy regulacyjne mogą podwyższyć limit wagowy w ramach usługi powszechnej dla paczek pocztowych do dowolnej wagi nieprzekraczającej 20 gramów oraz mogą określić specjalne zasady dostarczania takich paczek »od drzwi do drzwi«.

Niezależnie od limitu wagowego w ramach usługi powszechnej dla paczek pocztowych, przyjętego przez państwo członkowskie, państwa członkowskie zapewniają doręczanie na ich terytoriach paczek pocztowych otrzymywanych z innych państw członkowskich i wających do 20 gramów.”;

c) ustęp 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Minimalne i maksymalne wymiary przesyłek pocztowych, o których mowa, zostały określone w odpowiednich przepisach przyjętych przez Światowy Związek Pocztowy.”;

4) artykuł 4 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 4

1. Każde państwo członkowskie zapewnia, że świadczenie usługi powszechnej jest zagwarantowane, i powiadamia Komisję o działaniach, jakie podjęło w celu wypełnienia tego obowiązku. Komitet, o którym mowa w art. 21, jest informowany o środkach ustanowionych przez państwa członkowskie w celu zapewnienia świadczenia usługi powszechnej.

2. Państwa członkowskie mogą wyznaczyć jedno lub więcej przedsiębiorstw jako operatorów świadczących usługę powszechną, tak by zapewnić świadczenie usługi na całym terytorium kraju. Państwa członkowskie mogą wyznaczać różne przedsiębiorstwa do świadczenia różnych elementów usługi powszechnej lub do świadczenia tej usługi w różnych częściach terytorium kraju. W takiej sytuacji ustalają one zgodnie z prawem wspólnotowym przypisane im prawa i obowiązki oraz podają je do wiadomości publicznej. W szczególności państwa członkowskie podejmują środki w celu zapewnienia, że warunki powierzania świadczenia usługi powszechnej oparte są na zasadach przejrzystości, niedyskryminacji i proporcjonalności, gwarantując tym samym ciągłość świadczenia powszechnej usługi pocztowej przy uwzględnieniu istotnej roli, jaką odgrywa ona dla spójności społecznej i terytorialnej.

Państwa członkowskie powiadamiają Komisję o tożsamości wyznaczonego(-ych) operatora(-ów) świadczącego(-ych) usługę powszechną. Wyznaczenie operatora świadczącego usługę powszechną podlega okresowym przeglądom i jest analizowane pod kątem zgodności z warunkami i zasadami określonymi w niniejszym artykule. Państwa członkowskie zapewniają, aby czas trwania wyznaczenia był wystarczający na uzyskanie zwrotu z inwestycji.”;

5) artykuł 5 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Przepisy ust. 1 nie wykluczają środków, jakie państwa członkowskie przyjmują zgodnie z wymaganiami związanymi z interesem publicznym uznanym w Traktacie, w szczególności w art. 30 i 46 Traktatu, dotyczących,

między innymi, moralności publicznej, bezpieczeństwa publicznego, w tym dochodzeń w sprawie przestępstw, oraz porządku publicznego.”;

6) artykuł 6 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 6

Państwa członkowskie podejmują działania zapewniające, że użytkownicy i operatorzy świadczący usługi pocztowe będą regularnie otrzymywali od operatora(-ów) świadczącego(-ych) usługę powszechną wystarczająco szczegółowe i aktualne informacje dotyczące szczególnych cech oferowanych usług powszechnych, ze szczególnym uwzględnieniem ogólnych warunków dostępu do takich usług, a także cen oraz poziomów norm jakości. Informacje te publikowane są we właściwy sposób.

Państwa członkowskie powiadamiają Komisję, w jaki sposób udostępniane są informacje publikowane zgodnie z akapitem pierwszym.”;

7) tytuł rozdziału 3 otrzymuje brzmienie:

„**Finansowanie usług powszechnych**”;

8) artykuł 7 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 7

1. Państwa członkowskie nie udzielają ani nie utrzymują w mocy wyłącznych lub szczególnych praw w zakresie ustanawiania i świadczenia usług pocztowych. Państwa członkowskie mogą finansować świadczenie usług powszechnych zgodnie z jednym lub kilkoma sposobami określonymi w ust. 2, 3 i 4 lub z wszelkimi innymi sposobami zgodnymi z Traktatem.

2. Państwa członkowskie mogą zapewniać świadczenie usług powszechnych przez zamówienie takich usług zgodnie z odnośnymi zasadami i przepisami w zakresie zamówień publicznych, w tym dialogiem konkurencyjnym lub procedurami negocjacyjnymi z publikacją lub bez publikacji ogłoszenia o zamówieniu, przewidzianymi w dyrektywie 2004/17/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. koordynującej procedury udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych (*).

3. Jeżeli państwo członkowskie ustali, że obowiązki świadczenia usługi powszechnej określone niniejszą dyrektywą pociągają za sobą koszt netto, obliczony z uwzględnieniem załącznika I, i stanowią nieuzasadnione obciążenie finansowe dla operatora(-ów) świadczącego(-ych) usługę powszechną, może wówczas wprowadzić:

- a) mechanizm rekompensat dla takiego(-ch) przedsiębiorstwa (przedsiębiorstw) z funduszy publicznych; lub
- b) mechanizm podziału kosztu netto obowiązku świadczenia usługi powszechnej między operatorów świadczących usługi lub użytkowników.

4. Jeżeli koszt netto zostaje podzielony zgodnie z ust. 3 lit. b), państwa członkowskie mogą ustanowić fundusz kompensacyjny, który może być finansowany z opłat wnoszonych przez operatorów świadczących usługi lub użytkowników i zarządzany jest w tym celu przez jednostkę niezależną od beneficjenta lub beneficjentów. Państwa członkowskie mogą uzależnić udzielanie zezwoleń operatorom świadczącym usługę zgodnie z art. 9 ust. 2 od zobowiązania do wniesienia składki do powyższego funduszu lub od spełnienia obowiązku świadczenia usługi powszechnej. Obowiązki świadczenia usług powszechnych, które dotyczą operatora(-ów) świadczącego(-ych) usługę powszechną i są wymienione w art. 3, mogą być w ten sposób finansowane.

5. Państwa członkowskie zapewniają poszanowanie zasad przejrzystości, niedyskryminacji i proporcjonalności przy ustanawianiu funduszu kompensacyjnego oraz ustalaniu poziomu składek, o których mowa w ust. 3 i 4. Decyzje podjęte zgodnie z ust. 3 i 4 oparte są na obiektywnych i weryfikowalnych kryteriach oraz są podawane do wiadomości publicznej.

(*) Dz.U. L 134 z 30.4.2004, s. 1. Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą Rady 2006/97/WE (Dz.U. L 363 z 20.12.2006, s. 107).";

9) tytuł rozdziału 4 otrzymuje brzmienie:

„Warunki świadczenia usług pocztowych i dostępu do sieci”;

10) artykuł 9 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 9

1. Dla usług, które wykraczają poza zakres usług powszechnych, państwa członkowskie mogą wprowadzić

zezwolenia ogólne w zakresie niezbędnym do zagwarantowania zgodności z wymaganiami podstawowymi.

2. Dla usług, które należą do zakresu usług powszechnych, państwa członkowskie mogą wprowadzić procedury zezwoleń, w tym koncesje indywidualne, w zakresie niezbędnym do zagwarantowania zgodności z wymaganiami podstawowymi i w celu zapewnienia świadczenia usługi powszechnej.

Przyznanie zezwoleń może:

— być uzależnione od obowiązków świadczenia usług powszechnych,

— w razie potrzeby i w uzasadnionych przypadkach, nakładać wymagania dotyczące jakości, dostępności i świadczenia określonych usług,

— w odpowiednich przypadkach być powiązane z obowiązkiem wnoszenia składki na rzecz mechanizmów współdzielenia, o których mowa w art. 7, jeżeli świadczenie usługi powszechnej generuje koszt netto i stanowi nieuzasadnione obciążenie dla operatora(-ów) świadczącego(-ych) usługę powszechną wyznaczonego(-ych) zgodnie z art. 4,

— w odpowiednich przypadkach być powiązane z obowiązkiem wnoszenia składki na rzecz kosztów operacyjnych ponoszonych przez krajowe organy regulacyjne, o których mowa w art. 22,

— w odpowiednich przypadkach być uzależnione od przestrzegania warunków pracy określonych w ustawodawstwie krajowym lub nałożyć taki obowiązek.

Obowiązki i wymogi, o których mowa w tiret pierwszym i w art. 3, mogą być nakładane jedynie na wyznaczonych operatorów świadczących usługę powszechną.

O ile nie dotyczą one przedsiębiorstw wyznaczonych na operatorów świadczących usługę powszechną zgodnie z art. 4, udzielane zezwolenia nie mogą:

— być ograniczone pod względem liczby,

- dla tych samych elementów usługi powszechnej lub części terytorium kraju nakładać obowiązków świadczenia usługi powszechnej oraz, jednocześnie, konieczności wnoszenia składki na rzecz mechanizmu współdzielenia,
- powtarzać warunków mających zastosowanie do przedsięwzięcia na mocy przepisów ustawodawstwa krajowego innych niż przepisy właściwe dla branży,
- nakładać warunków technicznych lub operacyjnych innych niż niezbędne do wypełnienia zobowiązań wynikających z niniejszej dyrektywy.

3. Procedury, zobowiązania i wymogi, o których mowa w ust. 1 i 2, są przejrzyste, dostępne, niedyskryminujące, proporcjonalne, precyzyjne i jednoznaczne, podawane do wiadomości publicznej z wyprzedzeniem i oparte na obiektywnych kryteriach. Państwa członkowskie zapewniają, by przyczyny odmowy wydania lub cofnięcia zezwolenia w całości lub w części zostały przekazane wnioskodawcy, a także ustanawiają procedurę odwoławczą.”;

11) artykuł 10 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Parlament Europejski i Rada, stanowiąc na wniosek Komisji i na podstawie art. 47 ust. 2, art. 55 i art. 95 Traktatu, przyjmują środki niezbędne do harmonizacji procedur, o których mowa w art. 9, dotyczące świadczenia komercyjnych usług pocztowych dla ludności.”;

12) artykuł 11 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 11

Parlament Europejski i Rada, stanowiąc na podstawie wniosku Komisji oraz na podstawie art. 47 ust. 2, art. 55 i art. 95 Traktatu, przyjmują takie środki harmonizacyjne, jakie są konieczne do zapewnienia użytkownikom i operatorowi(-om) świadczącemu(-ym) usługi pocztowe dostępu do sieci pocztowej na warunkach, które są przejrzyste i niedyskryminujące.”;

13) dodaje się następujący artykuł:

„Artykuł 11a

Ilekczo niezbędna jest ochrona interesu użytkowników lub promocja rzeczywistej konkurencji, a także w świetle warunków krajowych i ustawodawstwa krajowego, państwa członkowskie zapewniają przejrzyste, niedyskryminujące warunki dostępu w odniesieniu do elementów infrastruktury pocztowej lub usług świadczonych w ramach usługi powszechnej, takich jak system kodów pocztowych, adresowa baza danych, skrytki pocztowe, skrzynki oddawcze, informacja o zmianie adresu, usługa przekierowania i usługa zwrotu do nadawcy. Przepis ten pozostaje bez uszczerbku dla prawa państw członkowskich do przyjmowania środków zapewniających dostęp do publicznej sieci pocztowej na przejrzystych, proporcjonalnych i niedyskryminujących warunkach.”;

14) artykuł 12 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 12

Państwa członkowskie podejmują działania w celu zapewnienia, że taryfy dla każdej z usług należących do usług powszechnych są zgodne z następującymi zasadami:

- ceny są przystępne i zapewniają wszystkim użytkownikom, niezależnie od położenia geograficznego i z uwzględnieniem specyficznych warunków krajowych, dostęp do świadczonych usług. Państwa członkowskie mogą utrzymać lub wprowadzić bezpłatne świadczenie usługi pocztowej dla niewidomych i niedowidzących,
- ceny odzwierciedlają koszty i stanowią zachętę do efektywnego świadczenia usług powszechnych. Ilekto jest to konieczne dla ochrony ogólnego interesu publicznego, państwa członkowskie mogą podjąć decyzję o stosowaniu jednolitej taryfy na całym terytorium kraju lub w stosunku do usług w obrocie zagranicznym świadczonych według taryfy jednoskładnikowej oraz do innych przesyłek pocztowych,
- zastosowanie jednolitej taryfy nie wyklucza prawa operatora(-ów) świadczącego (-ych) usługę powszechną do zawierania z użytkownikami indywidualnych umów o cenach,
- taryfy są przejrzyste i niedyskryminujące,

— w każdym przypadku, gdy operatorzy świadczący usługę powszechną stosują taryfy specjalne, na przykład na usługi dla podmiotów gospodarczych, podmiotów wysyłających przesyłki masowe lub firm zbierających pocztę od różnych użytkowników, będą stosować zasady przejrzystości i niedyskryminacji zarówno w odniesieniu do taryf, jak i do związanych z nimi warunków. Taryfy, wraz ze związanymi z nimi warunkami, stosuje się jednakowo zarówno między różnymi stronami trzecimi, jak i między nimi a operatorami świadczącymi usługę powszechną dostarczającymi równoważne usługi. Wszelkie takie taryfy zostaną także udostępnione użytkownikom, w szczególności osobom fizycznym oraz małym i średnim przedsiębiorstwom, które korzystają z usług pocztowych na podobnych warunkach.”;

15) w art. 14 wprowadza się następujące zmiany:

a) ustępy 1, 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„1. Państwa członkowskie przyjmują środki niezbędne do zapewnienia zgodności rachunkowości operatorów świadczących usługę powszechną z przepisami niniejszego artykułu.

2. Operator(-rzy) świadczący usługę powszechną prowadzi(-dzą) odrębne rachunki w swoich wewnętrznych systemach rachunkowości, tak aby wyraźnie odróżnić każdą usługę i produkt, które wchodzi w zakres usługi powszechnej, od tych, które nie wchodzi w ten zakres. Ta rozdzielność księgowa wykorzystywana jest przy obliczaniu przez państwa członkowskie kosztów netto usługi powszechnej. Takie wewnętrzne systemy rachunkowości funkcjonują na podstawie konsekwentnie stosowanych i obiektywnie uzasadnionych zasad rachunku kosztów.

3. Bez uszczerbku dla ust. 4 w systemach rachunkowości, o których mowa w ust. 2, koszty alokowane są w następujący sposób:

- a) koszty, które można bezpośrednio przypisać do określonej usługi lub produktu, zostają tak przypisane;
- b) koszty wspólne, to znaczy koszty, których nie można bezpośrednio przypisać do określonej usługi lub produktu, są alokowane w następujący sposób:

(i) w miarę możliwości koszty wspólne są alokowane na podstawie bezpośredniej analizy pochodzenia tych kosztów;

(ii) jeżeli bezpośrednia analiza nie jest możliwa, kategorie kosztów wspólnych są alokowane na podstawie pośredniego powiązania z inną kategorią kosztów lub grupą kategorii kosztów, dla których możliwe jest bezpośrednie przypisanie lub alokacja; pośrednie powiązanie opiera się na porównywalnych strukturach kosztów;

(iii) jeżeli nie można znaleźć bezpośredniego ani pośredniego sposobu alokacji kosztów, dana kategoria kosztów jest alokowana na podstawie ogólnego współczynnika obliczonego jako stosunek wszystkich wydatków bezpośrednio lub pośrednio przypisanych lub alokowanych do każdej z usług powszechnych z jednej strony i do pozostałych usług z drugiej strony;

(iv) koszty wspólne, które muszą być ponoszone w przypadku świadczenia zarówno usług powszechnych, jak i usług niemających takiego charakteru, należy odpowiednio alokować; te same czynniki kosztowe mają zastosowanie w odniesieniu zarówno do usług powszechnych, jak i usług niemających takiego charakteru.”;

b) ustęp 8 otrzymuje brzmienie:

„8. Jeżeli dane państwo członkowskie nie stosowało mechanizmu finansowania świadczenia usługi powszechnej, dozwolonego na podstawie art. 7, oraz jeżeli krajowy organ regulacyjny jest przekonany, że żaden z wyznaczonych operatorów świadczących usługę powszechną w tym państwie członkowskim nie otrzymuje pomocy państwa w formie ukrytej ani żadnej innej oraz że konkurencja na rynku jest w pełni rzeczywista, krajowy organ regulacyjny może podjąć decyzję o niestosowaniu wymogów niniejszego artykułu.”;

c) dodaje się następujące ustępy:

„9. Niniejszy artykuł może jednak mieć zastosowanie do operatora świadczącego usługę powszechną wyznaczonego przed ostateczną datą pełnego otwarcia rynku do czasu wyznaczenia innego(-ych) operatora(-ów) świadczącego(-ych) usługę powszechną. Krajowy organ regulacyjny z wyprzedzeniem informuje Komisję o takiej decyzji.

10. Państwa członkowskie mogą wymagać od operatorów, zobowiązanych do wniesienia składki do funduszu kompensacyjnego, aby stosowali odpowiednią rozdzielność księgową, tak aby zapewnić funkcjonowanie funduszu.”;

16) artykuł 16 wprowadza się następujące zmiany:

a) akapit trzeci tiret drugie otrzymuje brzmienie:

„— Parlament Europejski i Radę w przypadku usług w obrocie zagranicznym w ramach Wspólnoty (patrz załącznik II). Przyszłe zmiany tych norm wprowadzane w wyniku postępu technicznego lub trendów rozwojowych na rynku wdrażane są zgodnie z procedurą regulacyjną połączoną z kontrolą, o której mowa w art. 21.”;

b) akapit czwarty otrzymuje brzmienie:

„Przynajmniej raz w roku przeprowadzany będzie, w sposób niezależny, monitoring osiągnięć, przez zewnętrzne organy, niemające powiązań z operatorami świadczącymi usługi powszechne, na podstawie znormalizowanych warunków, które zostaną ustalone zgodnie z procedurą regulacyjną połączoną z kontrolą, o której mowa w art. 21 ust. 2 i powinien on stanowić przedmiot raportów publikowanych przynajmniej raz w roku.”;

17) artykuł 18 ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Zgodnie z art. 16 w załączniku II zostały określone normy jakości usług w obrocie zagranicznym w ramach Wspólnoty.

2. Jeżeli wymagają tego wyjątkowe okoliczności związane z infrastrukturą lub warunkami geograficznymi, krajowe organy regulacyjne mogą wprowadzić odstępstwa od stosowania norm jakości określonych w załączniku II. Jeżeli krajowe organy regulacyjne wprowadzą tego rodzaju odstępstwa, powiadomią o tym bezzwłocznie Komisję. Komisja przedstawia do informacji komitetu, o którym mowa w art. 21, sprawozdanie roczne w sprawie powiadomień otrzymanych w ciągu poprzednich 12 miesięcy.”;

18) artykuł 19 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 19

1. Państwa członkowskie zapewniają udostępnienie przez wszystkich operatorów świadczących usługi pocztowe przejrzystych, prostych i niekosztownych procedur rozpatrywania reklamacji użytkowników usług pocztowych, w szczególności w przypadkach wiążących się z zaginięciem, kradzieżą, uszkodzeniem lub brakiem zgodności z normami jakości usługi (w tym procedur określających, kto ponosi odpowiedzialność w sprawach, w których występuje więcej niż jeden operator), nie naruszając odpowiednich międzynarodowych i krajowych przepisów dotyczących systemów rekompensat.

Państwa członkowskie przyjmują środki, aby dopilnować, że procedury, o których mowa w akapicie pierwszym, umożliwią rozstrzyganie sporów w sposób sprawiedliwy i szybki, wraz z ustanowieniem w razie potrzeby systemu zwrotu kosztów lub rekompensaty.

Państwa członkowskie promują także rozwój niezależnych programów pozasądowego rozstrzygania sporów między operatorami świadczącymi usługi pocztowe a użytkownikami.

2. Bez uszczerbku dla innych możliwości odwołania się lub środków naprawczych określonych ustawodawstwem krajowym i prawodawstwem wspólnotowym państwa członkowskie zapewniają użytkownikom, działającym indywidualnie lub, gdy zezwala na to prawo krajowe, wspólnie z organizacjami reprezentującymi interesy użytkowników lub konsumentów, możliwość wnoszenia przed właściwe organy krajowe spraw, w których reklamacje użytkowników przedstawiane przedsiębiorstwom świadczącym usługi pocztowe wchodzące w zakres usługi powszechnej nie zostały rozpatrzone w sposób zadowalający.

Zgodnie z art. 16 państwa członkowskie zapewniają, by operatorzy świadczący usługę powszechną, a także, w odpowiednich przypadkach, przedsiębiorstwa świadczące usługi wchodzące w zakres usługi powszechnej publikowali, wraz ze sprawozdaniem rocznym dotyczącym monitorowania ich wyników, informacje o liczbie reklamacji i sposobie ich rozpatrzenia.”;

19) artykuł 21 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 21

1. Komisję wspomaga komitet.

2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu zastosowanie mają art. 5a ust. 1–4 i art. 7 decyzji 1999/468/WE, z uwzględnieniem przepisów jej art. 8.”;

20) artykuł 22 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 22

1. Każde państwo członkowskie wyznacza dla sektora pocztowego jeden lub więcej krajowych organów regulacyjnych, które będą odrębne prawnie i niezależne funkcjonalnie od operatorów pocztowych. Państwa członkowskie zachowujące własność lub kontrolę nad operatorami świadczącymi usługi pocztowe zapewniają rzeczywisty strukturalny rozdział funkcji regulacyjnych od działań związanych z własnością lub kontrolą.

Państwa członkowskie informują Komisję o tym, które krajowe organy regulacyjne zostały wyznaczone do realizowania zadań wynikających z niniejszej dyrektywy. W łatwo dostępnej formie publikują one zadania stawiane przed krajowymi organami regulacyjnymi, w szczególności jeżeli zadania te przypisano więcej niż jednej jednostce. Państwa członkowskie zapewniają w odpowiednich przypadkach konsultacje i współpracę w sprawach będących przedmiotem wspólnego zainteresowania między takimi organami a organami krajowymi, którym powierzono wprowadzanie w życie prawa konkurencji i prawa ochrony konsumenta.

2. Zadanie krajowych organów regulacyjnych polega w szczególności na zapewnianiu zgodności z obowiązkami wynikającymi z niniejszej dyrektywy, zwłaszcza przez ustanowienie procedur monitorowania i procedur regulacyjnych zapewniających świadczenie usługi powszechnej. Można im także powierzyć odpowiedzialność za zapewnianie zgodności z regułami konkurencji w sektorze pocztowym.

W ramach odpowiednich działających jednostek krajowe organy regulacyjne blisko ze sobą współpracują i udzielają sobie wzajemnej pomocy w celu ułatwienia stosowania niniejszej dyrektywy.

3. Państwa członkowskie zapewniają istnienie na poziomie krajowym efektywnych mechanizmów dających każdemu użytkownikowi lub operatorowi świadczącemu usługi pocztowe, którego dotyczy decyzja krajowego organu regulacyjnego, prawo do odwołania się od takiej decyzji do jednostki odwoławczej niezależnej od zaangażowanych stron. Do czasu rozpatrzenia odwołania decyzja krajowego organu regulacyjnego pozostanie w mocy, chyba że jednostka odwoławcza postanowi inaczej.”;

21) dodaje się następujący rozdział:

„ROZDZIAŁ 9a

Dostarczanie informacji

Artykuł 22a

1. Państwa członkowskie zapewniają udzielanie przez operatorów świadczących usługi pocztowe wszelkich informacji, w szczególności krajowym organom regulacyjnym, w tym informacji finansowych oraz informacji dotyczących świadczenia usługi powszechnej, w następujących celach:

- a) krajowym organom regulacyjnym – do zapewnienia zgodności z przepisami niniejszej dyrektywy lub decyzjami wydanymi zgodnie z nią;
- b) do jasno określonych celów statystycznych.

2. Operatorzy świadczący usługi pocztowe niezwłocznie udzielają takich informacji na żądanie i w sposób poufny, a także, w razie potrzeby, w ramach czasowych i w stopniu uszczegółowienia wymaganym przez krajowy organ regulacyjny. Zakres informacji wymaganych przez krajowy organ regulacyjny jest proporcjonalny do realizacji jego zadań. Krajowy organ regulacyjny przedstawia uzasadnienie żądania danej informacji.

3. Państwa członkowskie zapewniają, by krajowe organy regulacyjne dostarczały Komisji na jej żądanie odpowiednie informacje niezbędne do realizacji przez Komisję jej zadań wynikających z niniejszej dyrektywy.

4. Jeżeli dana informacja została uznana przez krajowy organ regulacyjny za informację niejawną zgodnie z przepisami prawa wspólnotowego i krajowego o tajemnicy przedsiębiorcy, Komisja oraz dany krajowy organ regulacyjny zapewniają taką niejawną.”;

22) artykuł 23 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 23

Co cztery lata, przy czym po raz pierwszy nie później niż dnia 31 grudnia 2013 r., Komisja przedstawia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie dotyczące stosowania niniejszej dyrektywy, w tym odpowiednie informacje o rozwoju sytuacji w sektorze, szczególnie w odniesieniu do aspektów gospodarczych, społecznych, związanych z zatrudnieniem i technologią, a także jakością usług. Do sprawozdania będą dołączone w razie potrzeby wnioski dla Parlamentu Europejskiego i Rady.”;

23) dodaje się artykuł w brzmieniu:

„Artykuł 23a

Komisja udziela państwom członkowskim pomocy we wdrażaniu niniejszej dyrektywy, w tym w odniesieniu do obliczania wszelkich kosztów netto usługi powszechnej.”;

24) skreśla się art. 24, 25, 26 i 27;

25) dodaje się następujący tekst jako załącznik I:

„ZAŁĄCZNIK I

Wskazówki dotyczące obliczania ewentualnych kosztów netto usługi powszechnej

Część A: Definicja obowiązków świadczenia usługi powszechnej

Obowiązki świadczenia usługi powszechnej odnoszą się do obowiązków, o których mowa w art. 3, nałożonych przez państwo członkowskie na operatora świadczącego usługi pocztowe i dotyczących świadczenia usługi pocztowej na określonym obszarze geograficznym, co obejmuje, w razie konieczności, jednolite ceny na tym obszarze geograficznym za świadczenie tej usługi lub świadczenie niektórych usług niewidomym i niedowidzącym bezpłatnie.

Obowiązki te mogą dotyczyć, między innymi:

- liczby dni, w których doręczane są przesyłki, wyższej od liczby dni określonej w niniejszej dyrektywie,
- dostępności punktów dostępu w celu spełnienia obowiązków świadczenia usługi powszechnej,
- przystępności taryf za świadczenie usługi powszechnej,
- jednolitych cen usługi powszechnej,
- świadczenia bezpłatnie niektórych usług niewidomym i niedowidzącym.

Część B: Obliczanie kosztów netto

Krajowe organy regulacyjne powinny rozważyć wszystkie sposoby zapewniania odpowiednich zachęt dla operatorów świadczących usługi pocztowe (wyznaczonych lub nie), tak aby obowiązki świadczenia usługi powszechnej były spełniane w sposób efektywny pod względem kosztów.

Koszt netto obowiązku świadczenia usługi powszechnej obejmuje wszelkie koszty związane ze świadczeniem powszechnej usługi pocztowej i niezbędne w celu zapewnienia tego świadczenia. Koszt netto obowiązków świadczenia usługi powszechnej należy obliczać jako różnicę

między kosztem netto działalności wyznaczonego operatora świadczącego usługę powszechną, objętego obowiązkiem świadczenia tej usługi, a kosztem działalności tego samego operatora świadczącego usługi pocztowe, lecz nieobjętego obowiązkiem świadczenia usługi powszechnej.

Wyliczenie to uwzględnia wszystkie inne istotne elementy, w tym wszelkie korzyści niematerialne i korzyści rynkowe dla operatora świadczącego usługi pocztowe wyznaczonego do świadczenia usługi powszechnej, prawo do rozsądnego zysku i zachęty do zwiększania efektywności pod względem kosztów.

Należy zwrócić uwagę na prawidłowe oszacowanie kosztów, których wyznaczony operator świadczący usługę powszechną starałby się uniknąć, gdyby nie spoczywał na nim obowiązek świadczenia usługi powszechnej. Przy wylczeniu kosztów netto należy ocenić korzyści, w tym korzyści niematerialne, osiąmane przez operatora świadczącego usługę powszechną.

Wyliczenie to powinno być oparte na kosztach, które można przypisać:

- (i) elementom określonych usług, które mogą być świadczone jedynie ze stratą lub na warunkach kosztowych niespełniających ogólnie przyjętych norm handlowych. Do kategorii tej mogą należeć elementy usług, takie jak usługi określone w części A;
- (ii) szczególnym użytkownikom lub grupom użytkowników, którzy uwzględniając koszt świadczenia określonej usługi, generowany przez nią dochód i wszelkie jednolite ceny nałożone przez państwa członkowskie, mogą być obsługiwani jedynie ze stratą lub na warunkach kosztowych niespełniających ogólnie przyjętych norm handlowych.

Kategoria ta obejmuje tych użytkowników lub te grupy użytkowników, którzy nie byłiby obsługiwani przez operatora komercyjnego nieobjętego obowiązkiem świadczenia usługi powszechnej.

Koszty netto powinny być wyliczone osobno dla poszczególnych aspektów obowiązku świadczenia usługi powszechnej, aby uniknąć podwójnego naliczania wszelkich bezpośrednich lub pośrednich korzyści lub kosztów. Całkowity koszt netto obowiązku świadczenia usługi powszechnej ponoszony przez wyznaczonego operatora świadczącego usługę powszechną powinien stanowić sumę kosztów netto wynikających z poszczególnych elementów obowiązku świadczenia usługi z uwzględnieniem wszelkich korzyści niematerialnych. Odpowiedzialność za sprawdzenie kosztów netto spoczywa na krajowym organie regulacyjnym. Operator(-rzy) świadczący usługę powszechną współpracuje(-ą) z krajowym organem regulacyjnym, tak by umożliwić mu sprawdzenie kosztów netto.

Część C: Zwrot kosztów netto obowiązku świadczenia usługi powszechnej

Zwrot lub finansowanie kosztów netto obowiązku świadczenia usługi powszechnej może wymagać rekompensaty na rzecz wyznaczonych operatorów świadczących usługę powszechną za usługi, które świadczą na warunkach niekomercyjnych. Ponieważ rekompensata taka wymaga dokonania transferów finansowych, państwa członkowskie zapewniają, by były one dokonywane w sposób obiektywny, przejrzysty, niedyskryminujący i proporcjonalny. Oznacza to, że transfery te powinny w jak najmniejszym stopniu zakłócać konkurencję i popyt ze strony użytkowników.

Mechanizm współdzielenia kosztów oparty na funduszu, o którym mowa w art. 7 ust. 4, powinien wykorzystywać przejrzysty i neutralny mechanizm pobierania składek, który pozwala uniknąć podwójnego naliczania składek, zarówno od nakładów, jak i wyników przedsiębiorstw.

Niezależny organ zarządzający funduszem powinien odpowiadać za pobieranie składek od przedsiębiorstw, które zostaną uznane za zobowiązane do wnoszenia wkładu w koszty netto obowiązku świadczenia usługi powszechnej w państwie członkowskim, oraz nadzorować transfer kwot należnych przedsiębiorstwom, którym przysługują płatności z funduszu.”;

26) dotychczasowy jedyny załącznik staje się załącznikiem II.

Artykuł 2

1. Państwa członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy najpóźniej do dnia 31 grudnia 2010 r. Państwa członkowskie bezzwłocznie informują o tym Komisję.

Przepisy przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określone są przez państwa członkowskie.

2. Państwa członkowskie przekazują Komisji treść przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do stosowania niniejszej dyrektywy.

Artykuł 3

1. Na zasadzie odstępstwa od art. 2 następujące państwa członkowskie mogą przesunąć termin wdrożenia niniejszej dyrektywy do dnia 31 grudnia 2012 r., aby utrzymać usługi zastrzeżone dla operatora(-ów) świadczącego(-ych) usługę powszechną:

- Republika Czeska,
- Grecja,
- Cypr,
- Łotwa,
- Litwa,
- Luksemburg,
- Węgry,
- Malta,
- Polska,
- Rumunia,
- Słowacja.

Wyżej wymienione państwa członkowskie mogą podjąć decyzję o wcześniejszym wdrożeniu dyrektywy.

2. Zainteresowane państwa członkowskie powiadamiają Komisję o zamiarze skorzystania z późniejszego terminu wdrożenia dyrektywy określonego w ust. 1 w terminie do dnia 27 sierpnia 2008 r.

3. Państwa członkowskie, które zniosą swoje obszary zastrzeżone do dnia 31 grudnia 2012 r., mogą między dniem 1 stycznia 2011 r. a dniem 31 grudnia 2012 r. odmówić operatorom świadczącym usługi pocztowe wchodzące w zakres usługi powszechnej, jak również przedsiębiorstwom przez nie kontrolowanym, którym przyznano obszar zastrzeżony w innym państwie członkowskim, udzielenia zezwolenia przewidzianego w art. 9 ust. 2 dyrektywy 97/67/WE na świadczenie usług w danym zniesionym obszarze zastrzeżonym.

Artykuł 4

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie w dniu jej opublikowania w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 5

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w Strasburgu, dnia 20 lutego 2008 r.

W imieniu Parlamentu
Europejskiego
H.-G. PÖTTERING
Przewodniczący

W imieniu Rady
J. LENARČIČ
Przewodniczący